

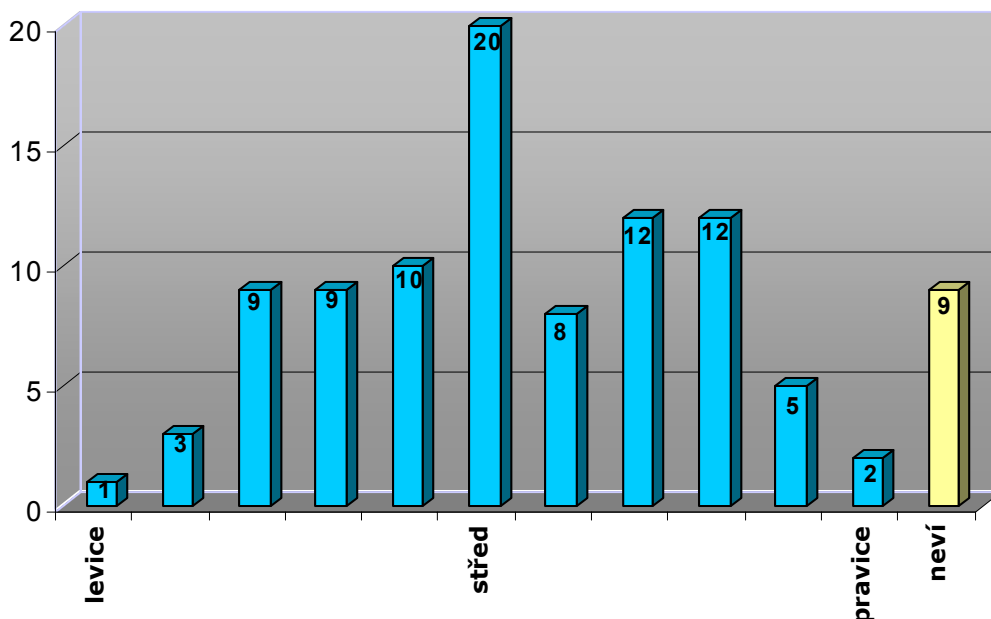
Levo-pravá orientace obyvatel ČR

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2004, šetření 04-02</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PO.2</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>12. - 19. 1. 2004</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1065</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>18. 10. 2004</i>
<i>Kód tiskové informace:</i>	<i>po40218</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jiří Vinopal</i>

Obecná politická orientace obyvatel ČR je tématem, které CVVM soustavně sleduje otázkou: „V politice lidé někdy hovoří o pravici a levici. Kam byste se sám zařadil na této stupnici?“

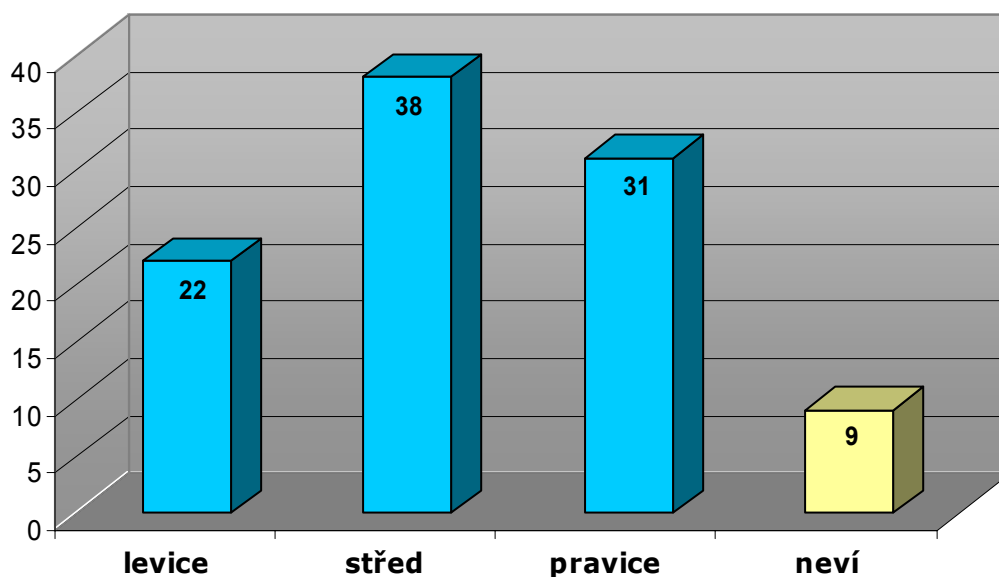
Z následujícího grafu je patrné, že na levo-pravém politickém spektru jsou obyvatelé ČR rozloženi tak, jak to odpovídá rozložení většiny znaků v populaci: Největší skupina lidí vykazuje průměrné hodnoty (20 %) a směrem k okrajům se jejich počet poměrně plynule zmenšuje. Do obou extrémních kategorií se pak zařazují dohromady už jen 3 % ze všech respondentů.

Graf 1: Rozložení obyvatel na levo-pravém politickém spektru (údaje v %)

Pokud bychom se pokusili o zhuštění a zjednodušení této informace, můžeme původní kategorie sloučit a mluvit pak pouze např. o pravici, středu a levici. Při takovém pohledu na získaná data se ukáže, že za levicové se (jako obvykle) označilo o něco méně respondentů, nežli za pravicové, což je názorně vidět z následujícího grafu:

Graf 2: Levo-pravá orientace - sloučené kategorie (údaje jsou v %)

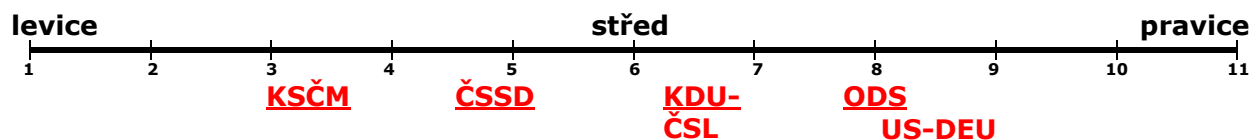

Tabulka 1 pak naznačuje srovnání letošního šetření sebezřazení občanů na škále levice-pravice s výsledky předchozích výzkumů. Je zřejmé, že přesvědčení lidí o vlastní politické orientaci je poměrně stálou veličinou, neboť absolutní výsledky ani vzájemný poměr mezi počtem levicově a pravicově orientovaných se v průběhu času nijak výrazně nemění.

Tabulka 1: Levo-pravá orientace – srovnání (údaje v %)

	02/10	03/10	04/01
Levice	21	23	22
Střed	41	38	38
Pravice	29	30	31
neví	9	9	9

Obecně je možné konstatovat, že situování se na levo-pravém politickém spektru pochopitelně u většiny lidí velice úzce souvisí s politickými preferencemi. Proto zřejmě nepřekvapí závěr, že sympatizanti KSČM se zařazují nejvíce vlevo, příznivci ČSSD a KDU-ČSL nejbliže ke středu, zatímco sympatizanti ODS a US-DEU naopak doprava. Pokud bychom pak na levo-pravé spektrum zařadili samotné skupiny sympatizantů jednotlivých politických stran, pak by stupnice vypadala následovně:

Za výrazně nejlevicovější se označují příznivci KSČM, za nejpravicovější naopak příznivci US-DEU a ODS. Nejbliže středové pozici se nacházejí sympatizanti ČSSD (nalevo od středu) a přívrženci KDU-ČSL (napravo od středu). Oproti situaci před zhruba jedním rokem se tak příznivci ODS, ČSSD a KDU-ČSL posunuli mírně doleva, sympatizanti US-DEU a KSČM naopak mírně doprava.

Z hlavních sociodemografických ukazatelů je politická orientace výrazněji ovlivněna pouze věkem a vzděláním respondentů. Zjednodušeně lze říci, že do levé poloviny spektra se zařazují především lidé staršího věku a ti s nižším dosaženým vzděláním, se vzrůstajícím vzděláním lze pozorovat tendenci situovat se spíše doprava. Jeden zajímavý rozdíl lze najít i mezi muži a ženami: Ženy se obecně zařazují blíže ke středu stupnice, nežli muži. To má za následek, že mezi muži lze najít jak více levicově, tak více pravicově vyhraněných, nežli mezi ženami, které tíhnou spíše k neutrálnímu stanovisku.